Sivistysvaliokunta

Keskiviikko 8.11.2023 klo 11.30—13.02

Läsnä
puheenjohtaja Tuula Haatainen sd
varapuheenjohtaja Ari Koponen ps
jäsen Eeva-Johanna Eloranta sd (4, 5) (3, 6 osittain)
jäsen Pia Hiltunen sd
jäsen Veronika Honkasalo vas
jäsen Inka Hopsu vihr
jäsen Laura Huhtasaari ps
jäsen Hanna Kosonen kesk
jäsen Milla Lahdenperä kok
jäsen Mia Laiho kok (5, 6, 7, 8) (4 osittain)
jäsen Mikko Ollikainen r
jäsen Nasima Razmyar sd
jäsen Sara Seppänen ps (4, 5, 6, 7, 8) (3 osittain)
jäsen Markku Siponen kesk
jäsen Jaana Strandman ps
jäsen Mari-Leena Talvitie kok (4, 5, 6, 7, 8) (3 osittain)
jäsen Oskari Valtola kok

Sihteerit
valiokuntaneuvos Marja Lahtinen
valiokuntaneuvos Maiju Tuominen

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 13 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi opintotukilain muuttamisesta
Hallituksen esitys HE 80/2023 vp

Asia on saapunut sivistysvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2024
Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2024—2027

Hallituksen esitys HE 41/2023 vp

Valtioneuvoston selonteko VNS 1/2023 vp
Valiokunnan lausuntoluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2024 liite A 4

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Perustelujen kappaleen 12 alkuun lisättiin seuraavat virkkeet: ”Nuorisotyön määrärahoihin ehdotetaan noin 74 miljoonaa euroa, joka on neljä miljoonaa euroa vähemmän kuin vuoden 2023 varsinaisessa talousarviossa. Nuorten hyvinvointia tuetaan hallitusohjelman mukaisesti. Hallitus laatii laaja-alaisen toimenpideohjelman nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi.”

Perustelujen kappaleen 15 ensimmäisen virkkeen jälkeen lisättiin seuraava virke: ”Koulutuksessa sukupuolten mukaista eriytymistä puretaan myös kannustamalla yksilöllisiin koulutus- ja uravalintoihin.”

Ed. Hopsu ehdotti ed. Razmyarin kannattamana kappaleen 20 jälkeen uutta kappaletta seuraavasti: ”Ammattikorkeakoulujen aseman tekee äärimmäisen ahtaaksi taustalla olevat monen hallituskauden aikana tehdyt valtavat leikkaukset ja indeksijäädytykset. Kehitystä kuvaa, että ammattikorkeakoulujen tutkinnon hinta on laskenut lähes puolella viimeisen kymmenen vuoden aikana.” Seuranneessa äänestyksessä lausuntoluonnos voitti ed. Hopsun ehdotuksen äänin 9—8.

Ed. Razmyar ehdotti ed. Hopsun kannattamana, että perustelujen kappaleen 38 alkuun lisätään seuraavat virkkeet: ”Taiteen ja kulttuurin määrärahoihin ehdotetaan noin 549 miljoonaa euroa, mikä on 16 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuoden 2023 varsinaisessa talousarviossa. Mikäli otetaan huomioon myös kulttuurin ja taiteen toimialan virastot, vähennys on 11 miljoonaa euroa.” Seuranneessa äänestyksessä lausuntoluonnos voitti ed. Razmyarin ehdotuksen äänin 9—8.

Muilta osin lausuntoluonnos hyväksyttiin sellaisenaan.

Valiokunta päätti, että eriävät mielipiteet tulee jättää kello 14.00 mennessä.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Lausuntoon jätettiin eriävä mielipide: 1. sd, 2. vihr, 3. kesk, 4. vas.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuuksista annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 60/2023 vp

Valiokunta hyväksyi käsittelyn pohjaksi 7.11.2023 jaetun lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Perustelujen kappaleen 9 ensimmäisen virkkeen alku ”Sivistysvaliokunta kantaa huolta...” muutettiin muotoon ”Sivistysvaliokunnan kuulemisessa nousi esiin huoli...”.

Perustelujen kappaleen 11 viimeisen virkkeen sana ”leikkausten” korvattiin sanalla ”säästötoimenpiteiden”.

Ed. Honkasalo ehdotti ed. Hopsun kannattamana, että kappaleen 13 loppuun lisätään teksti ”(Valiokunnan lausumaesitys)” ja että valiokunnan päätösesitykseen lisätään, että sosiaali- ja terveysvaliokunta ehdottaa eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavan lausuman. ”Eduskunta edellyttää, että lakimuutosten vaikutuksia seurataan kuntoutukseen osallistumisen ja työkyvyttömyyseläkkeelle hakeutumisen osalta.” Seuranneessa äänestyksessä lausuntoluonnos voitti ed. Honkasalon ehdotuksen äänin 9—8.

Ed. Hopsu ehdotti ed. Kososen kannattamana, että valiokunnan päätösesitys muutetaan muotoon ”Sivistysvaliokunta esittää, että sosiaali- ja terveysvaliokunta hylkää esityksen opiskelijoiden kuntoutusrahan osalta.” Seuranneessa äänestyksessä lausuntoluonnos voitti ed. Hopsun ehdotuksen äänin 9—8.

Muilta osin lausuntoluonnos hyväksyttiin sellaisenaan.

Valiokunta päätti, että eriävät mielipiteet tulee jättää kello 14.00 mennessä.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Lausuntoon jätettiin eriävä mielipide: kesk, sd, vas ja vihr.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi lastensuojelulain sekä varhaiskasvatuslain 6 ja 60 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 56/2023 vp

Valiokunta hyväksyi käsittelyn pohjaksi 7.11.2023 jaetun lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Ed. Talvitie ehdotti vpj. Koposen kannattamana, että perustelujen kappaleen 16 ensimmäisestä virkkeestä poistetaan sanat ”eikä kyseiselle ehdotukselle ole osoitettu tutkimustiedon tukea”. Seuranneessa äänestyksessä ed. Talvitien ehdotus voitti lausuntoluonnoksen äänin 9—7.

Ed. Honkasalo ehdotti ed. Razmyarin kannattamana, että lausuntoon lisätään seuraava lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että nuorten jälkihuoltoa koskevan uudistuksen vaikutuksia nuorten opiskelu- ja työuriin seurataan ja arvioidaan tiiviisti.” Seuranneessa äänestyksessä lausuntoluonnos voitti ed. Honkasalon ehdotuksen äänin 9—7.

Ed. Honkasalo ehdotti ed. Hopsun kannattamana, että 1. lakiehdotus hylätään. Seuranneessa äänestyksessä lausuntoluonnos voitti ed. Honkasalon ehdotuksen äänin 11—5.

Muilta osin lausuntoluonnos hyväksyttiin sellaisenaan.

Valiokunta päätti, että eriävät mielipiteet tulee jättää kello 14.00 mennessä.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Lausuntoon jätettiin eriävä mielipide: vas, sd ja vihr.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

7. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

8. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on torstaina 9.11.2023 kello 12.00.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Marja Lahtinen

Valiokuntaneuvos Maiju Tuominen